

I Sunguwe Sulat Pablowe dob de Munur bé Kristowe dob Tesalonika

Ay niy sébaane bé de sénulat Pablo, sani ménbantuge muret fantag bé Jesu Kristowe. Tafayén séménugud i Pablowe dob ingéde Tesalonika, atin médoó bé de étew i ménwaléye do munur bé Jesuse sabaf bé kéuret ne. Endob i de Judio do bati diyo dénédél roy Pablowe mésut tidéw dob ni ingéd, non ménika ro bé kétoro ne fantag bé Kristowe.

Amun tékédan i Pablowe tidéw dob ingéde ni Tesalonika, ménbuku fantag bé de mantu do munur bati diyo. Ménbuku ké témérén ro munur bé Kristowe sabaf bé kéférasay i de Judio bero. Mélaw sénugu Pablowej ségétéwe dumo no gémalbék féndawét Timoteo inok susiné no ké ati gohoy de munur. Amun ménséfule i Timoteowe mangéy dob Pablowe, nureténi fantage bé de munur dob Tesalonika bé fétausé roy kéunur ruwe bé Kadnane Jesu Kristo, fiyon fo ké mérasay ro. Mélaw sénulat Pablowej ni inok ureté no dob berowey kéoror ne brab inok féfiyo noy fédéw ruwe. Dob ni sulat, ténero Pablowe soy fantage bé késéfule Kristowe brab kétébule i Tuluse bé de munur moso.

¹ I begeye Pablo, Silas brab Timoteo, sémulat gey mangéy dob begome do munur bé Kristowe dob ingéde Tesalonika, do étew i Abaye Tulus brab Kadnane Jesu Kristo.

Mégédaw damén i Tuluse begom brab irayén damén i métanéke fédew.

² Démoyun gey fésalamat dob Tuluse sabaf bé begome kéluhanan, atin sénga tékélid dasala key so begom dob Tulus.

³ Non buluk démasal gey dob Abay tome Tulus, gétédémo key i de fiyo rigoné kom sabaf bé kéunur gome bé Kristowe. Brab gétédémo key i kégéror gome gémalbék sabaf bé kéimu gome bé Kristowe. Brab gétédémo key i kéégét i inam gome bé késéfule i Kadna tome Jesu Kristo.

⁴ Do dumo gey, gétiga key méimu i Tuluse begom brab fénémilién begom waléy do étewén.

⁵ Non amun nuret gey dob begomey Fiyowe Uret, énda nureto key saén begom, yamula fénggit gey so begom i de mékégaif rénigo gey dob barakat i Rémogor i Tuluse. Atin tintu énggétiga key toow fo fiyoy toowe dob Fiyowe Uret. Atin énggito gom i fiyowe adat gey amun diyo gey dob begome atin rénigo gey i kéluhanay de ni inok tabangé key begom.

⁶ Atin i begome, niring gom i adat geye brab adat i Kadnane. Fiyon fo ké ménggéagéw gom médoor kérasay, ténayakuf gom i Fiyowe Uret. Atin toow fo ménoror gom, non fénoror i Rémogor i Tuluse so begom.

⁷ Mélaw, ménwaléy gom do étew fatut iringéy de munur dob Masedonia brab Akaya.

⁸ Non i kébéréh i Kadnane nuret gom békén saén ménlégéb dob Masedonia brab Akaya. Yamula i kéurete fantag bé kéunur gome bé Tuluse ménlégéb mangéy dob kéluhanay de ingéd. Mélaw éndaén kailanga key i murete fantag bé kéunur gome.

9 Non kéluhanay de étew muret fantag bé kétayakuf gome begey bé kéangéy geye témukaw begom. Atin ureté ro soy kétagak gome bé kéféngadaf gome bé de kéninontow amun ménunur gomén bé tintuwe brab méuyage Tulus inok féngadafé kom brab rigoné kom i kétaya nuwe.

10 Atin ureté roy fantage bé kéongot-ongot gome bé késéfule i Nga ne Jesus tidéw dob lawayo. Beeney ténebule i Tuluse. Atin Beeney mémukase betom inok énda kukuméy Tuluse betom amuk kukumé no moso i de kéilawan.

2

1 Do dumo gey, begom soy énggétigane de bé wén i fiyo rénigoy kétukaw geye begom.

2 Gétiga kom i kéferasaye begey brab kéféngirase begey dob ingéde Filipos. Ménrigoy ni bé énda séna ménagéw gey de mangéy dob begome. Endob fénbaraw i Tuluse begey inok géureto key begom i Fiyowe Uret tidéw dob Beene, fiyon fo ké médooy sébanile begey.

3 Atin i kéuret geye dob begome békén tidéw dob tugie kétoro, taloo no tete i funa keye témoro, taloo no fagakara key begom.

4 Yamula, doyuné key bérédén i kétayay Tuluse, non gékarangay Tuluse médait gey muret bé Fiyowe Uret funa no sénarigén dob begeye. Atin énda télamané key fésuwatén i de étew, yamula méuyot gey émfésuwat bé Tuluse sani gétigane bé de fédéw tom.

5 Gétiga kom i kageye kékéréh. I kageye kékéréh békén saén kékuvéy taloo no fégékurta gey. Gétigay Tuluse so toow i ni.

6 Atin énda séménléd gey bé de kédayéw gom begey taloo no kédayéw i de ségiyo.

7 Wén i atura key sémugu begom tétabang begey non do apostol Kristo gey, éndob énda rénigo gey de. Yamula amun diyo gey dob begome, mélémak i kérigo geye begom ségiléw bé ségétéwe idéng toow fo mélémak i kérigo nuwe bé de ngaén.

8 Atin sabaf bé kéféimu geye begom, nuret gey dob begomey Fiyowe Uret tidéw dob Tuluse. Atin békén saén i ni, yamula ménuyot gey so séloyuk begom bé kéluhanay de rigoné kom, non toow fo gulaané key begom.

9 Do dumo gey, gétiga key gétédémo kom soy kégéror geye gémalbék. Amun nuret gey dob begomey Fiyowe Uret tidéw dob Tuluse, fuweh na kélungonon i kégalbék geye inok gédoté key i kéfaguyag geye. Mélaw énda méngkérégénan gom begey.

10 Gétiga kom brab gétigay Tuluse so bé fiyo brab métintuy de rénigo gey dob begome do munur. Enda i rénigo gey funay ségétéwe gétébo begey.

11 Gétiga kom i de rénigo gey dob séngae ségétéw begom, ségiléw bé kérigoy ségétéwe boh bé de ngaén.

12 Non fénbagér gey brab fénfiyo gey i de fédéw gom. Atin nongot gey dob begome bé rigoné kom i fiyowe sénga tékélid loo bé fatute rigonéy de étew i Tuluse. Been i ménémilie begom inok féguléwo no begom brab inok gétiga kom i kéfiyo nuwe.

13 Atin ay ni soy funa keye démoyun fésalamat dob Tuluse. Amun nuret gey dob begomey kékéréh i Tuluse, fénggélingo gom brab tényakuf gom.

Ménunur gom de bé békén saén kékéréh i kékéréh, yamula kékéréh i Tuluse. Atin tintu fo tidéw dob Tulusey kékéréh geye, non usaréy Tulusey kékéréh ne émfébagér bé kéunur i betome do munur bé Jesuse.

¹⁴ Atin do dumo gu, i ménrigowe dob begome ségiléw bé ménrigowe dob de étew i Tuluse do munur bé Jesu Kristowe bati dob Judea. Fénrasay i de dumo ro bero do Judio. Atin ségiléw so bé begome, i de dumo gom bati dob kagome ingéd férasayé ro so begom sabaf bé kéunur gome bé Jesuse.

¹⁵ I de Judio dob Judea fénléhu roy Kadnane Jesus brab de sénarigoy Tuluse muret bé kékéréh ne. Atin fénrasay ro so begey. Toow fo énda mésuwat i Tuluse bero. Atin sébanil ro so bé kéluhanay étewe.

¹⁶ Non ténlama roy gémélée begey muret bé Fiyowe Uret dob de békén Judio, funa ro méfukas dob de sala ro. Mélaw ségiléw bé gétahe, toow fo ménféno ron bé salae. Mélaw béléewe ni, toow fo mékérít i Tuluse bero.

¹⁷ Atin do dumo gey, amun énggéséfeka tom bé magade saén énda gélifoto key begom. Yamula toow fo mégundoy gey begom atin toow fo témenlama gey man mangéy diyaan inok géségito tom.

¹⁸ Méuyot gey séfule mangéy dob begome. Brab i begéne, Pablo, médoonén gule témenlamawu mangéy diyaan. Endob alangé Satanase fo begey.

¹⁹ I funa keye damén méuyot séfule mangéy sugud-sugud diyaan, non toow fo gulaané key begom. Atin gulaané key begom non sabaf bé

begome, ménwaléy méégét i kéongot-ongot geye bé késéfule Jesu Kristowe. Atin sabaf bé begome, toow gey fo moror. Atin amuk diyo gey moso dob adafay Kadnane Jesu Kristo ké séfule, géureto key i fiyowe fantag bé de rénigo gey sabaf bé kéunur gome.

²⁰ Toow, begom i funa keye moror brab géfélangka-langka.

3

¹ Amun éndaén foy fégifusa key bé kégundoy geye begom, ménséfagayun gey télaw gétew bé i begeye ruwo gétew bati gey dob Atenas,

² brab ségétew saén i mangéye diyaan. Mélaw sénugu gey i Timoteowe, sani dumo tome munur brab dumo gey gémalbék dob Tuluse muret bé Fiyowe Uret fantag bé Jesu Kristowe. Sénugu gey i Timoteowe inok fébagéré noy kéunur gome brab féfiyoné noy de fédew gom,

³ inok énda i ségétew begom mébaleng i kéunur ne sabaf bé de kéferasay begom. Gétiga kom soy de ni do kérasay mérigo dob betome non beeniy bantak i Tuluse.

⁴ Non amun diyo gey séna dob begome, bénréh geyén dob begome bé ferasayén tom moso. Atin tintu gétiga kom so bé toow fo ménrigo.

⁵ Been i niy funa kuwe séménugu bé Timoteowe mangéy dob begome. Endob téningkél guy kékuku guwe fantag bé begome. Mélaw sénugu guy Timoteowe inok susiné noy fantage bé kéunur gome. Ménbukuu ké téngkad Satanase begom brab bénalengén i kéunur gome atin mésinggula mélaw i kéluhanay galbék geye.

6 Atin mantu séna énggumah i Timoteowe tidéw dob begome. Atin nuwitén i fiyowe uret fantag bé kéunur gome brab kégédaw gome. Atin bénréhén begey i doyuné kom kun fégitungén i fiyowe fantag bé begeye. Brab bénréhén soy kéuyot gome gésérito begey loo bé kéuyot geye gésérito begom.

7 Mélaw do dumo gey, fiyon fo ké béléewe ni médooy de mérégén géagéwo key brab kérasayan gey, ménfiyoy de fédéw gey sabaf bé begome. I kéunur gomey funay de fédéw gey ménfiyo.

8 Non bé do gétah, toow fo ménbuku gey fantag bé begome. Endob béléewe ni, moror gey non gétiga key méégét i kéunur gome bé Kadnane brab éndaén fo émbaleng i de fédéw gom.

9 Béléewe ni, géfésalamat gey dob Tuluso fantag bé begome. Fésalamat gey sabaf bé kéoror geye démasal dob Tuluso fantag bé begome.

10 Fuweh na kélungonon, démasal gey fo toow dob Tuluse ongoté key dob Beene tungkasé no betom gésérito man ségule inok géféégréto key i kéunur gome amuk wén i kulang de.

11 I Abay tome Tulus brab Kadna tome Jesus, tafayé ro damén i agéwone inok géagéw gey mangéy dob begome.

12 Atin féinutéy Kadnane fédakélén damén i késégédaw gome brab kégédaw gome bé kéluhanay de étew, inok waléy ségiléw bé kédakél i kégédaw geye begom.

13 Mélaw fébagéré noy de fédéw gom, brab féwaléyé no begom toow fo fiyo brab do métintu inok énda métébo gom amuk diyo gomén dob adafay Abay tome Tulus bé gaiwe séfule i Kadnane

Jesus beroy kéluhanay de étewén.

4

¹ Atin do dumo gey, wén soy bérhéhe keye begom. Ténoro gey begom i fatute adat rigoné kom inok mésuwat i Tuluse de. Atin been i niy rénigo gome. Atin béleewe ni sabaf bé atura keye tidéw dob Kadnane Jesus, ongoté keye dob begome bé umana kom i da nan fiyo rigoné kom.

² Gétiga kom i kétoro geye begom sabaf bé atura keye tidéw dob Kadnane Jesus.

³ Kétayay Tuluse ké métintu gom brab kagom bigaén.

⁴ I kéluhana kome fatut féfiyo gom i kébawag gome. Rigo gom i fatute loo bé kétayay Tuluse.

⁵ Mélaw féfiyo gom i kébawag gome loo bé fatute. Kagom iringén i de énda méngintulus, modor ro saén bé de tete kétayay de lowoh ro.

⁶ Mélaw fatut énda i ségétew begom rémigo késalaan loo bé ni dob dumo gome munur bé Kris-towe taloo no lafisé kom. Non i Kadnane kukumé noy de étew rémigo tete loo bé ni. Bénréh geyén i ni dob begome bé do gétah brab sulaté ku man béleewe ni.

⁷ Non i Tuluse fénémilién betom inok waléy tom do métintu étew. Enda fénémilién betom inok sétayan tom bé békéne do bawag tom.

⁸ Mélaw amuk wén i étew mika bé ni kétoro, békén étew i kéikaa nuwe, yamula Tulus, sani miraye bé Rémogor ne dob betome.

⁹ Enda kailanga kuy sémulatane begom fantag bé kégédaw gome bé de dumo gom munur. Non Tulus i téménoroë begom bé fatut ségédaw gom.

10 Atin gétiga key mégédaw gom bé kéluhanay de dumo gom munur bati dob Masedonia. Gido loo do dumo gey, ongoté key dob begome bé umana kom i kégedaw gome.

11 Fatut fétanék gom i kébati gome, brab kagom furaya fédew i de dumo gom. Brab fatut fégéror gom gémalbék inok gédoté kom i kéfaguyag gome, loo bé bénréh geye begom bé do gétah.

12 Amuk rigoné kom i ni, fyon i de énda munur fégadata ro begom, brab énda kailanga kom i mongote dob de ségiyo inok gédoté kom i kéfaguyag gome.

I késéfule Jesuse

13 Atin do dumo gey, méuyot gey de ké gétiga kom i fantage bé de ménléhuén kuyug Kristowe. Non amuk gétiga kom i toowe fantag bé ni, énda tete i de fédew gom loo bé de étew énda i inam ro.

14 Non munur tom bé i Jesuse, ménléhu, tidew béno méntébule, atin séfule moso. Mélaw munur tom bé i de ménléhu munur bé Jesuse, tébule ro brab féséfuleéy Tuluse moso bero modor bé Jesuse.

15 Ay ni sulate key i kétoro i Kadnane: I de betom do méuyag séna dob gaiwe séfule i Kadnane, énda géétah tom bé de ménléhu do kuyug Jesuse.

16 Non bé gaiwe séfule i Kadnane mélus tidew dob lawayo, wén i mékes toow fo métanug, brab émbéréh i gérotore télakiy Tuluse, brab émbéréh i témburiy Tuluse. Tidew béno, i de étew munur bé Kristowe do ménléhuén, beroy de sungu tébule.

17 Tidew béno, i de betom do kuyug Jesuse do méuyag séna bé béno gai, sétimu tom betom i de mantu méntébule dob rawéno diyo. Atin sébalak

tom bé Kadnane dob rotoro diyo. Tidéw béno, diyo tom dob Kadnane taman sa taman.

¹⁸ Mélaw séfériyo gom fédew bé de ni do kékéréh gu.

5

¹ Do dumo gey, énda kailanga key i sémulatane begom fantag bé gaiwe mérigoy de ni.

² Non gétiga kom i fantage bé késéfule i Kadnane moso. Kétékowan moso i de étew de loo bé kékétekoway ségétewe étew ké gégumah i ségétewe ménakaw ké kélungonon.

³ Bé lala i de étew émbéréh maro, “Métanék i ni gai brab énda i makakaid bé ni kébat,” sonom béno tékow gégumah i gaiwe mébinasa ro. Atin énda géséliyaha ro de. Atin métékow i kégumah i nan gai loo bé kégumah i gaiwe kéararan i ségétewe libun obor.

⁴ Endob do dumo gu, énda bati gom dob délémons loo bé de étew énda gétiga roy fatute. Mélaw énda fatut gom kétékowan bé kégumah i gaiwe séfule i Kadnane loo bé ségétewe kétékowan ké gégumah i ségétewe ménakaw.

⁵ I kéluhana kome bati gom dob géfekayaé sani dob fangangaturay Tuluse. Enda bati tom dob délémons, sani dob fangangatura Satanase.

⁶ Mélaw katom démoyun féfidongén i de itunga tom loo bé de étew énda ongot-ongoté roy kégumahi Kadnane. Fatut démoyun tom mingat brab féfioné tom i adat tome brab énda odoro tom i de tete kétayay de lowoh tom.

⁷ Kélungonon i kéfidong i de étew brab kélungonon soy kéolo ruwe.

⁸ Endob i betome do bati dob gégékayaé énda fatut odoro tom i de tete kétayay de lowoh tom. I betome do munur, fatut iringé tom i sundalowe, non fatut kégalé tom i kéunur tome bé Tuluse brab kégédaw tome bé de dumo tom non been i niy maake futow kémélung bé de kuméng tom. Brab fatut féégété tom i inam tome bé kéfukas tome dob de sala tom non been i niy maake futow sayaf téméléb bé de uléw tom.

⁹ Non fénemili i Tuluse betom békén inok kukumé no betom. Yamula fénemilién betom inok fukasé no betom sabaf bé Kadnane Jesu Kristo.

¹⁰ Non i Jesuse génantino no betom méléhu inok méuyag tom bati dob beene taman sa taman fiyon fo ké ménléhu tomén taloo no méuyag tom séna dob gaiwe séfule mangéy dini.

¹¹ Mélaw fatut fétaus gom i késéféfiyo gome fédew brab késétabang gome loo bé rigoné kome béléewe ni.

¹² Atin do dumo gey, ongoté key dob begome bé fégadata kom i de gémalbék dob begome, sani de odoro kom fénemili i Kadnane témore begom.

¹³ Basana kom bero brab féimu gom bero sabaf bé galbék ruwe dob begome. Atin kagom sétiboh bé de dumo gom munur.

¹⁴ Atin do dumo gey, ongoté key dob begome bé béréh gom dob de faukén bé fatut ro gémalbék. Atin fatut fébagér gom i fédew i de mégilak. Atin fatut tabanga kom i de étew kailanga roy tabange. Atin fatut tingkélo kom i kéluhanay de étew.

¹⁵ Féginau gom i de étew bé békén ro sémuli ké wén i réménigo tete dob berowe. Yamula fatut

rigo gom fiyo dob de dumo gom munur brab dob kéluhanay de étew sénga tékélid.

¹⁶ Atin fatut moror gom sénga tékélid.

¹⁷ Brab fatut dasal gom démoyun.

¹⁸ Atin fiyon fo ké ati goho kome, fatut fésalamat gom dob Tuluse. Non been i niy kétayay Tuluse rigoné kom sabaf bé kéwaléy gome do dumo Jesu Kristowe.

¹⁹ Atin kagom alangén i Rémogor i Tuluse.

²⁰ Atin kagom mika bé urete tidéw dob Tuluse.

²¹ Téngkad gom i kéluhanane brab tayakuf gom i fiyowe.

²² Atin férayu gom dob kéluhanay tetee.

²³ I Tuluse, sani émfétanéke bé de fédéw gom, féwaléyé no damén begom métintu. Atin diyagané no damén i de lowoh gom brab de rémogor gom brab de fédéw gom inok énda i rigoné kom fatut sénditon gom de taman dob gaiwe séfule i Kadna tome Jesu Kristo.

²⁴ I Tuluse, sani ménféwaléye begom do munur, rigoné noy ni non toow fo gésarigon.

²⁵ Do dumo gey, dasala kom so begey.

²⁶ Fatut ségifa gom i kéluhanay de dumo tom munur, brab fégito gom i kégédaw gome bero ké séségifa gom.

²⁷ Atin sabaf bé atura kuwe tidéw dob Kadnane, ongoté ku dob begome bé basa gom i ni sulat dob kéluhanay de dumo tom munur diyaan.

²⁸ Mégédaw damén begom i Kadna tome Jesu Kristo.

Pablo

I Fiyowe Uret New Testament in Tiruray

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tiruray

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9718260234

The New Testament

in Tiruray

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files

dated 29 Jan 2022

b0fb0c95-f209-5a97-9de8-b336c1289708